

Nikola MICHŇOVÁ, *Korunovace Josefa I. římským králem v Augšpurku 26. ledna 1690*, České Budějovice 2013, Historický ústav Filozofické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, diplomová práce, 142 s.

Posudek vedoucího diplomové práce

Teoretický koncept symbolické komunikace, jenž na sklonku devadesátých let 20. století vypracovali Gerd Althoff a Barbara Stollberg-Rilinger z univerzity v Münsteru, znovu obrací pozornost historiků a historiček k novým politickým dějinám, v nichž důležité místo zaujímá člověk. Ve svých studiích o rituálech v Římsko-německé říši se zabývali především obsahem symbolických forem, v kterých se odráželo prostřednictvím rozličných rituálních úkonů hierarchické uspořádání společenského řádu a mocenská autorita. Tento náročný metodologický pohled si ve své práci vybrala Nikola Michňová, jež se věnovala interpretaci jednotlivých rituálních kroků volby a následné korunovace Josefa I. římským králem v Augšpurku roku 1690. Jde o problematiku, která se na rozdíl od evropské historiografie doposud v českém dějepisectví netěšila přílišnému zájmu historiků, jak to ostatně autorka doložila v úvodní kapitole, v níž se pokusila shrnout základní domácí i zahraniční literaturu a naznačit vlastní metodologická východiska.

Zpracování tohoto vědecky závažného tématu se ujala s nevšední heuristickou pílí. Své pojednání vystavěla na výzkumu rozsáhlého a jazykově náročného dobového tisku od Lorence a Gottlieba Göbelsových a zevrubného popisu celého korunovačního dne od neznámého autora. Stranou pozornosti neponechala ani informace obsažené v dobovém periodiku *Theatrum Europaeum* a úřední korespondenci české dvorské kanceláře s dvorskou kanceláří Leopolda I. (Národní archiv v Praze). Získané poznatky doplnila studiem osobních poznámek nejvyššího dvorského maršálka Ferdinanda ze Schwarzenberku a písemného svědectví blíže neuvedených zástupců říšských stavů, které vnesly do výkladu originální pohled přímých účastníků svrchu uvedených performancí (Státní oblastní archiv Třeboň, oddělení Český Krumlov, Rodinný archiv Schwarzenberků; Státní oblastní archiv Plzeň, pracoviště Nepomuk, Rodinný archiv Windischgrätzů).

Ve čtyřech obsáhlých kapitolách autorka postupně odkryla spletitou cestu mladého Habsburka za říšskou korunou, zevrubně se věnovala příjezdu císařské rodiny do Augšpurku v létě 1689 a rozebrala složitá předvolební jednání. Stranou zájmu neponechala ani samotnou volbu Josefa I. římským králem 24. ledna 1690, následnou korunovaci, korunovační slavnosti a odjezd Leopolda I. a jeho blízkých zpět do metropole podunajské monarchie. Nikola

Michňová se však neomezila na pouhý popis okázalých performancí spojených s korunovaci Josefa I. římským králem. S dobrou znalostí konceptu symbolické komunikace se pokusila interpretovat skrytou symboliku rozličných festivit, jež doprovázely pobyt císařské rodiny v Augšpurku na přelomu let 1689 a 1690. Svou schopnost orientovat se v leckdy nepřehledné spleti symbolů naplno rozvinula především v oddíle, v němž dešifrovala a následně interpretovala složitou alegorickou výzdobu nákladných darů, které Leopold I. s Josefem I. obdrželi od augšpurského magistrátu a zástupců Římsko-německé říše, a korunovačních mincí a žetonů, jež po samotné korunovaci rozhazoval mezi přihlížející říšský arcipokladník Filip Vilém Falcko-Neuburský.

Drobná připomínka k pojednání se týká jeho jazykové stránky. I když je diplomová práce napsána velmi kultivovaným jazykem a jednotlivé kapitoly nepostrádají postupnou gradaci, přece jen se autorka v několika případech nevyvarovala překlepů.

Analytická rozprava Nikoly Michňové přináší množství nových cenných vědeckých poznatků o sebezprezentaci a konstrukci obrazu příslušníků habsburského rodu na prahu novověku. Zvolené téma dokázala uchopit po stránce heuristické, metodologické i koncepční velmi náročným způsobem. Předložené pojednání je rovněž výsledkem samostatného badatelského úsilí a obrovské péle. Proto diplomovou práci Bc. Nikoly Michňové doporučuji k obhajobě a navrhuji ji klasifikovat stupněm **v ý b o r n ě**.

České Budějovice 4. 8. 2013

PhDr. Rostislav Smíšek, Ph.D.